

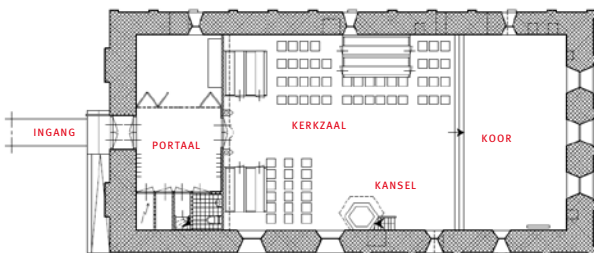
Welkom in de dorpskerk van Wirdum. De zaalkerk van Wirdum staat in de kern van het gezellige, authentieke wierdedorp en wordt omgeven door het verhoogde kerkhof. In 1984 zijn rond de kerk Romeinse resten gevonden, waaronder bronzen beeldjes van Minerva en Mercurius; stille getuigen van de al vroege bewoning van deze wierde.

RECHTSTOEL Buiten voor de kerk ziet u een zogenaamde 'rechtstoel'. Deze dateert van 1601 en bestaat uit een grote platte tafelsteen, steunend op een aantal kleinere zwerfkeien. Het is de plaats waar in deze regio recht werd gesproken en waar de rechter (in deze contreien aangeduid met 'redger') zitting hield. Bij regen werd er een tent opgezet op het kruispunt en bij winters weer werd er rechtgesproken in de naastliggende herberg.

FACILITEITEN De kerk is compleet met keuken, toilet, geluidsinstallatie, podium (het verhoogde koor), orgel, piano en vergaderruimte. Een buslijn verbindt Wirdum met Appingedam (7 km) en de stad Groningen (21 km). Het treinstation van Loppersum ligt op circa 3 kilometer afstand. Ook is er parkeergelegenheid.

ACTIVITEITEN EN VERHUUR Prachtige Groningse fiets- en wandelroutes lopen langs de kerk. Daarom zijn wij gastvrij voor iedereen en houden wij de kerk in alle jaargetijden toegankelijk. De kerk wordt regelmatig gebruikt door de plaatselijke protestantse gemeente. Ook kan het gebouw gehuurd worden ten behoeve van huwelijksceremonies, uitvaarten en diverse culturele doeleinden als concerten en exposities. Daarnaast organiseert het beheerdersteam activiteiten, bijvoorbeeld in samenwerking met de SOGK of een andere stichting, zoals het festival Terug naar het Begin en de Orgeldag Noord-Nederland.

INFORMATIE EN CONTACT Zie voor meer informatie en de agenda: www.kerkwirdum.nl
Mailadres: kerkwirdum@groningerkerken.nl
Adres: Kerkeweg 24, 9917 PJ Wirdum.

PLATTEGROND DORPSKERK WIRDUM

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

Als door een wonder is in Noord-Nederland een schat aan religieus erfgoed bewaard gebleven. De bijzondere betekenis ervan wordt in binnen- en buitenland erkend. De Stichting Oude Groninger Kerken is sinds de oprichting in 1969 heel succesvol met het restaureren, beheren en hergebruiken van monumentale kerken en orgels. Wij werken aan kerken en u kunt ons werk steunen door donateur te worden. Voor meer informatie kijk op www.groningerkerken.nl

Kerk
Wirdum

W E L K O M

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

KENMERKEN KERK De kerk stamt uit het begin van de 13e eeuw en haar laat-romaanse kenmerken zijn met name aan de noordzijde het best bewaard gebleven: de kleine vensters, hoog in de dikke muren. In de oost- en zuidmuur zijn deze vensters in de gotische tijd naar beneden toe vergroot.

EXTERIEUR De kerk is een recht gesloten zaalkerk. De muren zijn voor het grootste deel in twee zones ingedeeld. In de benedenzone zien we brede spaarnissen en in de bovenzone rondboogvensters. Een rondboogfries met muizentandlijst sluit de gevels af.

DAKRUITER De westmuur van de kerk laat sporen zien van een toren, die in 1878 werd afgebroken. Sindsdien siert een zogenaamde 'dakruiter' het aanzicht van de kerk. De huidige sobere dakruiter vervangt een iets sierlijker exemplaar. Er hangt een klok uit 1639, afkomstig van de kerk van Tjamsweer en gegoten door W.J. de Frij.

MANNEN - EN VROUWENINGANG In de noordmuur is een dichtgemetselde ingang zichtbaar. Hierdoor betraden de vrouwen de kerk. In de tijd voorafgaand aan de Reformatie was het gebruikelijk dat mannen en vrouwen in een apart gedeelte van de kerk zaten. De mannen gingen door een deur in de zuidmuur de kerk binnen.

VENSTERS In de noordmuur van het koor is een laag venster te zien. Dit was mogelijk een hagnioscoop: een venster dat van buitenaf zicht bood op het altaar. Daarvoor dienden waarschijnlijk ook de lage vensters in de noord- en zuidmuur. Hierdoor konden mensen die uitgesloten waren van de mis, bijvoorbeeld wegens een besmettelijke ziekte of het plegen van een misdrijf, toch van een afstand de dienst volgen.

INTERIEUR Waarschijnlijk heeft ook deze kerk gewelven gehad, vermoedelijk in drie traveeën. Nu heeft de kerk een houten blauw geschilderde zoldering. Het is niet bekend aan welke heilige deze kerk werd gewijd, maar er zijn muurschilderingen uit de 15e eeuw zichtbaar, waarvan één de heilige Barbara voorstelt met haar attriboot: een toren. Tevens is er een schildering (licht beschadigd) van de tronende Christus, omringd door de symbolen van de zogenaamde 'tetramorf', de vier evangelisten. In de noordmuur van de kerk bevinden zich een sacramentsnis, een muurdecoratie en een wijdingskruis.

ZERKEN In de zuid-oost-hoek van het koor bevinden zich een piscina en een sarcofaagdeksel. Dit deksel is van Bremer zandsteen gemaakt. Gezien de afbeeldingen - symbolen van dood en leven - werd het waarschijnlijk gebruikt voor een geestelijke. In de kerkvloer liggen verschillende grafzerken, waaronder een drietal uit de 16e eeuw van de familie Froma. Ballo Froma was de voogd van de 16e-eeuwse Groninger kroniekschrijver Abel Eppens.

MEUBILAIR De kansel met klankbord is in de 17e eeuw gemaakt. Er staan drie herenbanken in de kerk. De bank links onder het orgel dateert uit 1644, en heeft boven de rugleuning een kuifstuk met wapens van Wiltet Louwens en Remke Jelmers. Op de bank ernaast prijkt het familiewapen van de Van Halsema's. Op de bank tegenover de preekstoel houden leeuwen de wapens vast van Aldringa-De Sighers en Canter-De Sighers. Kenmerkend is de adelaar die met zijn snavel op een voetboog steunt.

ORGEL De kerk kreeg in 1879 een orgel, gebouwd door Petrus van Oeckelen, maar na diens dood geplaatst door zijn zoons. Het pijpwerk en de windladen zijn ouder (circa 1845), maar wel van de hand van Van Oeckelen. Het bescheiden instrument met 1 klavier en aangehangen pedaal bezit 7 registers, en heeft een fraaie, milde klank. De dispositie luidt: Prestant 8' Bourdon 8' Viola di Gamba 8' Octaaf 4' Quint 3' Woudfluit 2' Violoncel 16' (discant). In 1961 is tijdens een kerkrestauratie de bekroning en het snijwerk van de kas verwijderd. D. Mulder restaureerde het instrument in 1962 en plaatste een elektrische windmotor. In 1999 werd het orgel gerestaureerd door de firma Van der Putten. De orgelkas is daarbij opnieuw geschilderd in de oorspronkelijke kleur, en ook het lofwerk is teruggezet.

KNIELNIS MET HAGIOSCOOP

PREEKSTOEL (17E EEUW)

SARCOFAAGDEKSEL (13E EEUW)

HERENBANK (17E EEUW)

VAN OECKELENORGEL (19E EEUW)

MUURSCHILDERING; HET LAATSTE AVONDMAAL, 1E SCHILDERING VAN DE KRUISWEG, DAARNAAST DE SACRAMENT NIS